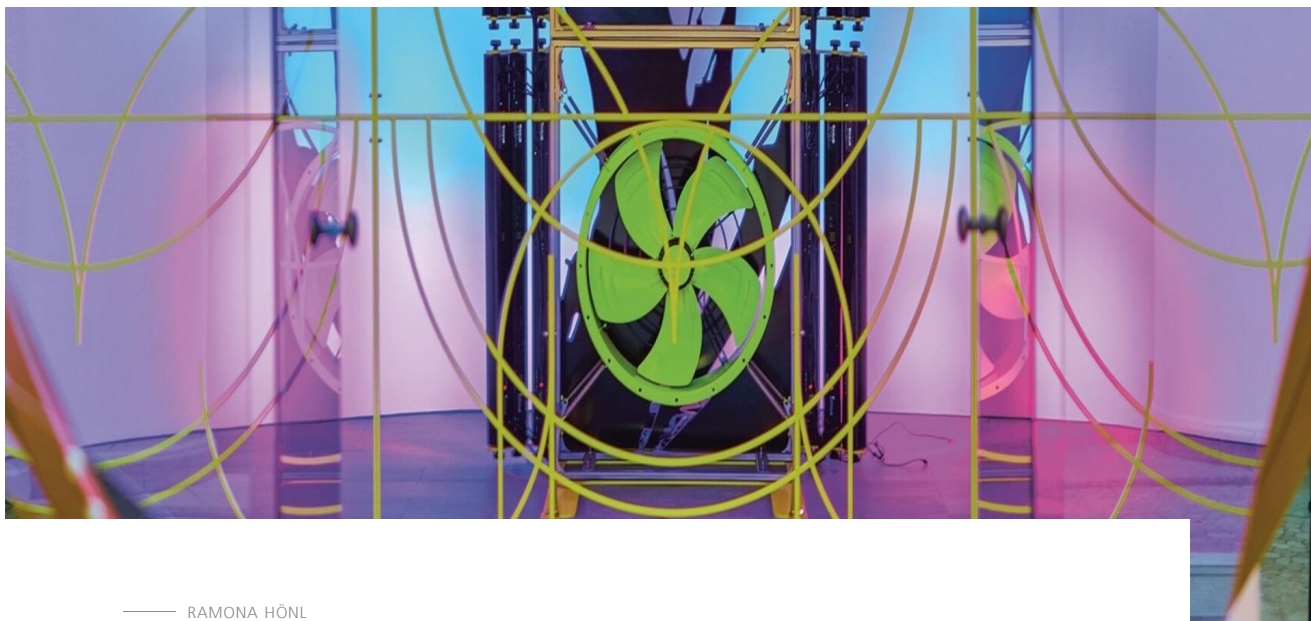

— RAMONA HÖNL

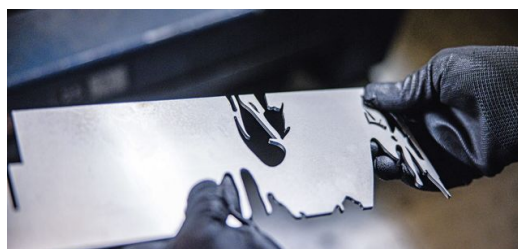
Umění z plechu z Budapešti: Laser reže nejjemnější tvary

Na jihu Budapešti malá rodinná firma Intertechnika svařuje, laseruje a ohýbá zakázkové výrobky pro umělce z celého Maďarska. Tým sestávající z designérů, strojníků a umělců při tom vyrábí produkty, které jsou jedinečné a na výstavách nacházejí mezinárodní uznání. A zcela mimochodem sbírají cenné zkušenosti pro sériovou výrobu.

Laser vytváří umění: Před siluetou lesa z laserovaného plechu putují výrazné tvary v rytmu meditativních zvuků skrz tisíce LED. Nástonné obrazy dýchají v taktu hudby ze zpívajících mís, kontrabasů a rozléhajícího se zvuku gongu. Techno se setkává se zenem. Po dobu dvou let maďarský umělec Márton Nemes plánoval a vytvářel výstavu „Techno zen“. V létě 2024 ji ztvárnil v maďarském pavilonu bienále v Benátkách, na největší výstavě současného umění na celém světě. Umožnila to Intertechnika, malá maďarská rodinná firma. Režali a ohýbali mnoho abstraktních tvarů s technikou od TRUMPF.

<p>Peter Alasztics (uprostřed) a jeho bratr Márton jsou druhá generace v rodinné firmě. V roce 1991 založili jejich rodiče Jullianna Alaszticsn. Kovcs a B. la Alasztics firmu Intertechnika. Po roce 2000 poznali společnost TRUMPF. V roce 2002 koupili první stroj, TruMatic L 4030. Od té doby je vývoj k nezastavení.</p>

<p>Zakázková výroba: Firma Intertechnika se udrží ze speciálních zakázek a využívá znalosti pro sériovou výrobu.</p>

<p>Vize: Peter Alasztics vnesl umění do rodinné firmy a hledal společnou řeč mezi umělci a inženýry.</p>

— Z centra těžkého průmyslu na setkání umělecké scény

V oblasti Csepel na jihu Budapešti vznikají velké díly těchto nástanných obrazů a soch. Ostrov na Dunaji byl dříve centrem těžkého průmyslu, od roku 1892 do roku 1993 tam usídlené firmy vyráběly motorky, auta a užitkové vozy. Dnes je jedna z památek chráněných průmyslových budov sídlem firmy Intertechnika. „Jsme malá firma pro zakázkovou výrobu“, říká Peter Alasztics, „za rok zpracujeme asi 28.000 výkresů a vyrábíme na jejich bázi všechno od dílů transformátorů až po pouzdra pro Siemens“.

Ale ne výhradně. Neboť se svými lasery a ohýbacími lisami se 64 pracovníků již po dvou desetiletích rozvíjí ve firmu specializovanou na výrobu na zakázku. Její stroje TRUMPF řezou, ohýbají a tvarují plechy pro umělce z celého Maarska a tým designérů při tom testuje meze toho, co všechno je možné vytvořit. „Nás to baví brát takové komplikované zakázky“, říká Peter Alasztics.

„Jsme malá firma pro zakázkovou výrobu. Za rok zpracujeme asi 28.000 výkresů a vyrábíme na jejich bázi všechno od dílů transformátorů až po pouzdra pro Siemens“.

Peter Alasztics, výkonný ředitel firmy Intertechnika

Peter a jeho bratr Márton jsou druhá generace v rodinné firmě. V roce 1991 založili jejich rodiče Julliana Alasztics. Kov. cs a B. la Alasztics firmu Intertechnika. Její první rok byl ovlivněn rozruchem z rozpadlého Sovětského svazu. Zastali konstrukcí a údržbou CNC obráběcích strojů, avšak několik let po založení firmy ztratila technologie na významu. V roce 1999 se přestěhovali do průmyslové památky na ostrově na Dunaji. V roce 2000 koupili svůj první laser, použitý laserový řezací stroj 1,5 kWh a přešli na obrábění plechů.

— Firma Intertechnika se stává průkopníkem technologie v Maarsku

„Laserová technologie a obrábění plechů byly tenkrát ještě dosti nové v Maarsku. Pro nás to byla šance, od začátku být u nové technologie“, vypráví otec Béla Alasztics. Ve svých prvních krocích se poohlíželi na spřáteleném výrobci obráběcích strojů, který již pracuje s laserem. Po roce 2000 poznali společnost TRUMF. V roce 2002 koupili první stroj, TruMatic L 4030. Od té doby je vývoj k nezastavení. Firma zavádí novou techniku a začíná do provozu automatizovaný laserový řezací stroj.

„Byli jsme často první v Maarsku, kteří vyzkoušeli inovativní postup od společnosti TRUMPF a měli jsme vždy její velkou podporu při zavádění“, vypráví Béla Alasztics. Historické haly staví společnost TRUMPF od začátku před výzvy. Neboť firma Intertechnika může své plochy ve velkém zářezí na ostrově na Dunaji sice rozšířit, ale ne stavebně změnit. „U laserového řezacího stroje jsme tenkrát měli jen 20 centimetrů místa pod stěhou“, vysvětluje Peter Alasztics, „ale společnost TRUMPF nám pomohla layout co nejlépe využít.“ Společnost z Ditzingenu pomáhá firmě Intertechnika dodnes se dále rozvíjet. „První laser od TRUMPF nám tenkrát otevřel zcela nové možnosti“, říká.

<p>Preciznost: Při výrobě uměleckých objektů se nejedná o rychlost. Jedná se o technicky proveditelné.</p>

<p>Práce na stroji: Inženýři, umělci a pracovníci ve výrobě se učí jeden od druhého a rozvíjejí společnou energii.</p>

Peter Alasztics v roce 2005 vnesl umění do firmy. Ne vždy bez pochybností rodičů, poznává jeho otec. Během svého studia na umělecké škole Visart v Budapešti poznal Peter Alasztics dnes více než 80-ti letého umělce Istvána Ézsiáse, který se zajímal o odpady plechu z výroby. Začali svou spolupráci a Alasztics přemýšlel, jak by stroje rodinné firmy mohly čezat a ohýbat umělecké objekty.

„Najít společnou energii mezi umělci a inženýry bylo zvláštním úkolem“, říká Béla Alasztics. „Myšlenky umělců jsou volné, nezajímají se o fyzikální vlastnosti materiálů nebo jejich meze“, říká syn Peter Alasztics, „u inženýrů je to přesně naopak“. Zatímco jeho bratr Márton studoval podnikovou ekonomiku, on se stával grafickým designérem. Jeho mistrovská práce na institutu umění na Univerzitě umění v Berlíně se zabývala tématem, jak inženýři mohou spolupracovat s umělci. Kousek po kousku se učil on a designový tým u firmy Inter техника poznávat požadavky umělců a postupně je realizovat.

» „Práce s plechem a lasery mi otevřela zcela nové prostory představitosti.“

Márton Nemes, multimediální umělec

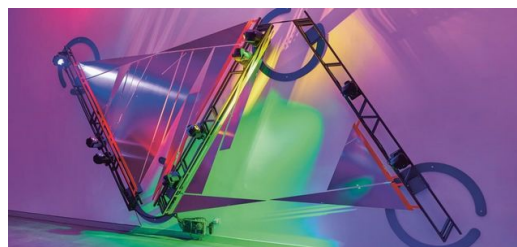
Učit se od umělce

Márton Nemes spolupracuje od roku 2017 s firmou Inter техника. Tenkrát hledal někoho, kdo umí čezat speciálně povrstvený plech v barvách duhy. Materiál je drahý a tak zvláštní, že jen firma Inter техника měla odvahu se zabývat tou úlohou. „Takový materiál jsme nikdy předtím neviděli – a od té doby již také nikdy“, říká Peter Alasztics. Čez se podařil.

Nemes je dodnes spokojený s výsledkem a prezentuje tyto práce na mnoha svých sólo výstavách. „Do té doby jsem nemohl poní, že existuje taková technika. Od té doby se změnil způsob přístupu k mým skulpturám“, říká. Téměř všechny skulptury vznikají dnes za úzké vzájemné komunikace s firmou Inter техника. „Než jsem poznal firmu Inter техника, pracoval jsem se zcela jinými materiály. Práce s plechem a lasery mi otevřela zcela nové prostory představitosti“, říká Márton Nemes.

<p>Cizí svět: Firma Inter техника laseruje vpadlé siluety, které sestavuje umělec Márton Nemes.</p>

<p>Inside Outside kombinuje nerezovou ocel, ocel a světlo v dynamické skulptuře.</p>

<p>Techno zen: Superposed and Entangled se šíří přes dvířka stěny.</p>

<p>Skulptura Superposed stojí v centru pavilonu.</p>

Intertechnika se vyvinula v instituci v maďarské scéně umění. V kooperaci s tamní univerzitou umění tam studenti každým rokem vytvářejí své závěrečné práce. Peter Alasztics utvrzuje devítiletý designový tým v rozšíření mezí. Se svými stroji vyrábí jednotlivé kusy, poznávají tím ale současně techniky pro svou sériovou výrobu. Tak například vyráběli kryt lamp známého betonzového mostu Széchenyi přes Dunaj nebo kryt pro tablety odolný vůči zlomení, poškrábání a nárazu pro vozík – všechno s know-how z uměleckých prací.

V dalším kroku chtějí oba bratři zvýšit stupeň automatizace ve své výrobě. K tomu účelu je software Oseon od TRUMPF v počítačích otevřen. Následují tím tradici svých rodičů, stále investovat do nové techniky a softwaru. Oseon má výrobu jejich standardních produktů učinit efektivnější a hospodárnější. Díky tomu zůstane více prostoru pro umělecké produkty, pro jednotlivé kusy. „Pro inovaci je potřeba způsob myšlení, chtít stále vytvářet něco nového“, říká Peter Alasztics. „Vždy když někdo myslí, že by bylo obtížné něco vyrobit, prohlédneme si umělecká díla a zjistíme: To půjde!“

RAMONA HÖNL

MLUVÍ PRO OBRÁBĚCÍ STROJE

